

Forslag til Retningslinjer gitt av Samferdselsdepartementet - Tekniske krav for riksveg og fylkesveg som skal omklassifiseres eller legges ned.

Ved omklassifisering av riksveg og fylkesveg legges det til grunn at vegen skal tilfredsstillе forskriftskrav og ha en vedlikeholdsstandard som sikrer at vegelementenes tiltenkte funksjon tilfredsstilles. De tekniske kravene nedenfor er fastlagt med dette som utgangspunkt.

Omklassifisering av riksveg

Ved omklassifisering av riksveg til fylkesveg eller til kommunal veg skal følgende krav til teknisk standard være ivaretatt:

Tunneler

- Tunnelen skal være rengjort.
- Skadde plate- og betonghvelv og portaler skal være utbedret.
- Løst fjell i tak og vegger skal være sikret.
- Skader på vann- og frostsikring skal være utbedret.
- Manglende brannsikring av PE-skum skal være utbedret.
- Tekniske/elektriske installasjoner skal fungere og være i forskriftsmessig stand.
- Rehabilitering/utskifting av tekniske/elektriske installasjoner skal være gjennomført i den grad dette ville vært nødvendig innen 2 år etter omklassifiseringen.

Dersom rehabilitering/utskifting er nødvendig fra 3-7 år etter omklassifisering, utføres arbeidene av ny vegeier mot vederlag fra avgivende vegeier som utbetales i forbindelse med omklassifiseringen. Vederlaget skal kompensere for slitasjen frem til omklassifiseringen trer i kraft. Størrelsen fastsettes som en andel av totalkostnaden for tiltaket inkl. prosjekterings- og byggherrekostnader som reflekterer forholdet mellom utstyrets brukstid før omklassifisering og estimert restlevetid etter omklassifisering.

- Behov for eventuelle tiltak av hensyn til tunnelsikkerhet skal være gjennomført i samsvar med omtale under «Tunnelsikkerhetsforskrift» nedenfor.

Drenering

- Grøfter skal være rensket dersom 20 % eller mer av opprinnelig dybde er oppslammet.
- Stikkrenner skal være rensket dersom oppslamming overstiger 20 % av høyden i stikkrenna.
- Kummer skal være tømt dersom nivået på oppslamming er mindre enn 20 cm under avløp og det skal være fritt avløp inn/ut.
- Defekte stikkrenner, rør og kummer skal være utbedret.
- Torvkanter eller annet som hindrer vannavrenning fra vegbanen skal være fjernet.

Vegdekker på kjøreveg

- Dersom mer enn 10 % av en ensartet strekning på vegen ventes å få spor dypere enn 25 mm i løpet av 1 år, skal strekningen være utbedret.
- Dersom mer enn 10 % av en ensartet strekning på vegen ventes å få jevnhet dårligere enn 5 mm/meter i løpet av 1 år, skal strekningen være utbedret.
- Sprekker som er bredere enn 10 mm skal være forseglet.
- Krakelerte partier skal være utbedret med grunnlag i særskilt vurdering.
- Grusveger skal være oppgruset ved behov.
- Vegskuldre skal være oppfylt i plan med vegbanen.

- Skader/slitasje på andre vegdekker enn asfalt og grusdekke skal være utbedret med grunnlag i særskilt vurdering.

Vegdekke på fortau og gang- og sykkelveger

- Ujevnheter i tverrprofilen større enn 15 mm (målt med 3 meter rettholt) skal være utbedret.
- Ujevnheter i lengdeprofilen større enn 10 mm (målt med 3 meter rettholt) skal være utbedret.
- Sprekker som er bredere enn 10 mm skal være forseglet.
- Krakelerte partier skal være utbedret med grunnlag i særskilt vurdering.
- Hull med tverrmål større enn 3 cm skal være utbedret.
- Skader/slitasje på grusdekke/skulder skal være utbedret med grunnlag i særskilt vurdering.

Murer

- Skader som reduserer murens funksjon skal være utbedret.

Støyskjermer

- Skjevheter over 5 cm/meter i forhold til opprinnelig utforming skal være utbedret.
- Løse/manglende bord skal være utbedret/erstattet.
- Åpninger mellom støyskjermer og terreng skal være utbedret.
- Overflatebehandling av støyskjermer skal være gjort ved behov.

Bergskjæringer

- Synlige løse blokker og steiner skal være fjernet eller boltet/sikret i samråd med geologisk ekspertise.

Grøntarealer og skråninger (innenfor vegens eiendomsgrenser)

- Erosjonsskader og andre skader skal være utbedret.
- Gress og kratt skal være lavere enn 50 cm i siktsoner.
- Kratt skal ikke være høyere enn 75 cm i etablerte soner for vilttrekk.

Kantstein

- Minimumshøyden for vanlig kantstein skal være 4 cm.

Rekkverk

- Stolper eller skinner skal være utbedret dersom de har skader som reduserer styrken.
- Skjevheter, målt som avvik topp rekkverkstolpe eller som utbøying i forhold til opprinnelig rekkverkslinje, skal være mindre enn 10 cm.
- Rekkverkshøyden skal ikke være redusert med mer enn 10 cm, eller økt med mer enn 5 cm i forhold til opprinnelig rekkverkshøyde (normalt 75 cm).

Gjerder, inkl. viltgjerder og trafikkjerder

- Større skjevheter skal være utbedret.
- Skader skal være utbedret.

Vegbelysning

- Elektriske komponenter skal være i forskriftsmessig stand.
- Skjevheter på lysmaster større enn 3 cm/meter skal være utbedret.

- Skjevheter på lysarmatur som medfører redusert funksjon skal være utbedret.
- Lamper skal være skiftet dersom lysstyrken er mindre enn 80 % av opprinnelig lysstyrke.

Vegoppmerking

- Vegene skal være oppmerket slik at mindre enn 25 meter sammenhengende langsgående linjer er bortslitt.
- Maksimalt 40 % av annen vegoppmerking kan være bortslitt.

Kantstolper

- Brukne kantstolper skal være erstattet.
- Skjevheter større enn 5 cm/meter skal være rettet opp.

Skilt

- Skilt skal være synlig på minst 100 meters avstand i soner med fart større enn 60 km/t.
- Skilt skal være synlige på minst 70 meters avstand i soner med fart mindre/lik 60 km/t.
- Skjevheter større enn 3 cm/meter skal være utbedret.

Bruer og kaier

- Med grunnlag i en hovedinspeksjon skal bru/kai vedlikeholdes til normal standard i forhold til bruas/kaiaes alder, restlevetid og funksjon som følge av omklassifiseringen. For svært gamle bruer/kaier med liten restlevetid kan det være aktuelt å vurdere alternative løsninger.
- Dersom ny vegeier ønsker å oppgradere brua/kaia til en høyere standard eller å bygge nytt, må tilleggskostnadene dekkes av ny vegeier dersom behovet er knyttet til andre forhold enn konsekvensene av vegprosjektet som utløser omklassifiseringen.

Universell utforming

- Vegelementer som er universelt utformet, skal være utbedret i samsvar med gjeldende regelverk dersom det er nødvendig for å opprettholde opprinnelig universell funksjon.

Omklassifisering av fylkesveg

Tekniske krav ved omklassifisering av fylkesveg til kommunal veg er de samme som ved omklassifisering av riksveg til kommunal veg. Samferdselsdepartementet kan i enkeltsaker gi adgang til å fravike tekniske krav dersom det skulle foreligge spesielle grunner for det.

Nedlegging av riksveg og fylkesveg

Det stilles ikke tekniske krav til riks- og fylkesveg som skal legges ned for å bli tatt over som privat veg. Det må imidlertid gjøres en særskilt vurdering av alle konstruksjoner og byggverk med hensyn til eventuell fjerning og/eller sikring.

Dersom den nedlagte vegen ikke skal benyttes til vegformål, er hovedregelen at vegen med tilhørende konstruksjoner og byggverk blir fjernet og/eller sikret. I den grad arealet ikke skal avhendes til nye eiere som skal utvikle området, skal vegområdet tilpasses stedlige forhold.

Dersom staten eller fylkeskommune beholder nedlagt veg, vil vegområdet bli tilpasset de formål det skal tjene, eventuelt at vegområdet sikres i nødvendig grad med tanke på fremtidig bruk.

Tunnelsikkerhetsforskrift

Ved omklassifisering av riksveg til fylkesveg legges det til grunn at tunneler skal tilfredsstillere kravene i Tunnelsikkerhetsforskriften for riksveg. Mange av kravene i forskriften er relatert til trafikkmengde. Det er derfor viktig at vurderingen av behov for eventuelle tiltak tar hensyn til endring i trafikk som følge av omklassifiseringen.

Dersom det blir vedtatt en tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveg, så er det den som skal legges til grunn for vurderingene i foregående avsnitt.

Kravene i Tunnelsikkerhetsforskriften er ikke bindende ved omklassifisering av riksveg og fylkesveg til kommunal veg. Det legges likevel til grunn at tiltak gjennomføres i den grad det er nødvendig for å sikre et akseptabelt sikkerhetsnivå tilpasset ny funksjon, trafikk og eventuelle økonomiske begrensninger i forhold til fremtidig drift, vedlikehold, rehabilitering og utskifting av utstyr.

Saksbehandlingsregler

Før det kan besluttes hvilke tiltak som skal gjennomføres med grunnlag i retningslinjene, skal ny vegeier gis mulighet til å uttale seg.

Statens vegvesen ved regionvegkontorene bestemmer hvilke tiltak som skal gjennomføres før omklassifisering eller nedlegging av riksveg iverksettes. Fylkeskommunene bestemmer på tilsvarende måte når det gjelder omklassifisering eller nedlegging av fylkesveg.

Avgjørelsen om hvilke tiltak som skal gjennomføres før omklassifisering kan tre i kraft, kan påklages til Vegdirektoratet og til fylkeskommunalt klageorgan for henholdsvis riksveg og fylkesveg.